

Mari
Jungstedt
Nevidený

NEVIDENÝ

Mari Jungstedt

NEVIDENÝ

Zo švédčiny preložila
Jana Melichárková

slovar

Copyright © Mari Jungstedt 2003

First published by Albert Bonniers Forlag, Stockholm, Sweden

Published in Slovak language by arrangement with Bonnier Rights,

Stockholm, Sweden and Kristin Olson Literary Agency s. r. o.,

Czech Republic

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2020

Translation © Jana Melichárková 2020

ISBN 978-80-556-4244-4

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat' ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami, ani elektronickými, ani mechanickými, ani vo forme fotokópií, nahrávok, prostredníctvom súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

*Mojej mame Kerstin Jungstedtovej, ktorá ma naučila,
aby som videla svetlé stránky v sebe i v živote.*

Pondelok 4. júna

Večer sa vyvíjal lepšie, než čakala. Pravdaže, bola napätá, lebo už dávno sa nevideli. Ale teraz sa uvoľnila. Po mimoriadne tuhom privítacom drinku, bielom víne k predjedlu, po niekoľkých pohároch červeného vína k teplému jedlu a portskom k dezertu sa nálada okolo stola zdvihla. Kristian ešte raz zažartoval o svojom zamestnávateľovi a medzi stenami starého vápencového domu sa ozývali salvy smiechu.

Za oknami sa vlnili obilné lány a lúky, o niekoľko týždňov rozkvitnú vlčie maky. Za lúkami v posledných večerných lúčoch prebleskovalo more.

Helena s Perom si vzali zopár dní voľna a išli na sviatky na chatu na Gotland. V niektorý večer cez víkend sa zvyčajne stretávali s niekoľkými Heleninými priateľmi z detstva. V tento rok bol druhý deň Turíc jediný, keď to vyhovovalo všetkým, a tak sa stretli.

Na toto ročné obdobie sa nezvyčajne ochladilo na desať stupňov. Zavýjal silný vietor, fičal v korunách stromov.

Helena sa nahlas smiala na Perovi, keď zanôtil Gute-sång, žartovnú pesničku o chalanoch z pevniny, ktorí na letnej dovolenke balili gotlandské kočky – tú pieseň ho naučila ona.

Okolo stola sa všetci pridali k refrénu; Helenina najlepšia priateľka Emma s mužom Ollem, susedia Eva s Rikardom a Beata s mužom Johnom, ktorý prišiel z USA a bol v spoločnosti nový. Jedine Kristian bol ešte vždy slobodný. Krásavec, ale zrejme večný starý mládenec. Doteraz ani len s nikým nebýval, hoci už mal tridsaťpäť. Helena po rokoch premýšľala, ako sa to stalo.

V okenných výklenkoch horeli v liatinových svietnikoch sviečky, v kozube praskal oheň. Pes ležal na kožušine na kamennej podlahe, lízal si laby, nahlas vzdychol a zvinul sa v teplej žiare ohňa a svetla.

Helena vyšla do kuchyne a otvorila zopár ďalších fliaš vína.

Mala rada tento skromný dom, od detstva sem chodila každé leto. Vlastne potrebovali byť s Perom sami, aby sa porozprávali. Stretli sa bez mobilných telefónov, počítačov alebo budíkov. Večera so starými priateľmi však nebola chyba, pomyslela si Helena a uvedomila si, ako veľmi jej priatelia chýbali.

Zo zamyslenia sa prebrala na to, že ju niekto hladí prstom po chrbte.

„Ako sa máš?“ Kristianov hlas za ňou sa ozval ticho a zaliečavo.

„Dobre,“ odvetila, keď sa otočila a strojene sa zasmiala.

„Ako sa máte naozaj, ty a Per?“

Opatrne ju uštipol do nosa.

„Ešte si s ním šťastná? Alebo...?“

„Ale hej. Keď človek nemôže dostať teba, získa druhého najlepšieho.“ Helena pred ním vyšla z kuchyne.

„Musíme si zatancovať,“ domáhala sa Beata, vyzerala vo vrcholnej forme. Odbehla od stola a začala sa vítať medzi cédečkami. Jednou z mála vymožeností, ktoré sa v izbe nachádzali, bol prehrávač. Absolútna podmienka, aby Per vôbec pomyslel na to, že v dome strávi viac ako deň.

Čoskoro znel z reproduktorov Håkan Hellström.

Per nasledoval Beatin príklad a začal sa spolu s ňou kolísať.

Aj ostatní vstali a tancovali, až sa triasla podlaha.

Nikto nevedel povedať, kedy sa to zvrtilo.

Náhle Per vytrhol Helenu z Kristianovho náručia a vytratili sa na verandu. V dome sa ďalej tancovalo.

Po chvíli sa dvere na terasu otvorili. Vbehla Helena s rukami pred tvárou a zmizla na toalete. Krvácala z hornej pery. Znenazdania na večierku zavládol zmätok.

John vypol hudbu. V izbe nastalo ticho. Len pes štekal pred dverami toalety a vrčal na tých, čo stáli najbližšie, až kým Helena neodchýlila dvere a nevpustila ho dnu.

Kristian vyšiel von porozprávať sa s Perom, ostatní vyšli za ním.

Úder prišiel tak rýchlo, že ani nestihol zareagovať. Per ho trafil rovno do nosa.

Rikard a John ho chytili, skôr než mal šancu pokračovať. Odviedli ho z verandy na nočný vlhký trávnik. Vietor zoslabol a navôkol sa rozprestrel sivý opar. Emma s Beatom sa postarali o Helenu. Eva pomohla Kristianovi utrieť krv a priložila mu ľadový obklad, aby mu tvár neopuchla.

Olle zavolať taxíky. Večierok sa definitívne skončil.

Utorok 5. Júna

Keď na druhý deň Helena o pol siedmej otvorila oči, hlava ju bolela tak, že jej šla vybuchnúť. Po opici sa vždy zobudila mimoriadne zavčasu. Teraz ležala v posteli vystretá na chrbte, ruky tesne pri bokoch. Ležala v pozore. Akoby sa v noci bála pohnúť, aby sa nedotkla Perovho tela len desať centimetrov od nej v posteli. Pozrela naňho. Spal, dýchal pokojne, zhlboka, zakrútený v prikrývke. Trčali mu len tmavé kučeravé vlasy.

V dome bolo ticho, len Spencer jemne chrápal na podlahe. Pes si ešte nevšimol, že sa prebudila. Helena mala napäté telo, necítila sa dobre. Zízala do bieleho stropu a chvíľu trvalo, kým si spomenula, čo sa večer stalo.

Nie, nie, nie, nie, pomyslela si. Nie! Perova žiarlivosť sa prejavila už neraz predtým, hoci posledný rok sa to zlepšilo. To musela priznať. A potom prišiel ten trapas. Gigantické fiasko. Keď si uvedomí rozsah toho, čo sa stalo, rozhorí sa v nej bolesť. Nielen medzi ňou a Perom, ale aj priateľmi. Večierok. Začalo sa to tak dobre.

Po večeri tancovali. Jasné, keď sa ich telá pri pomalejši pesničke tisli k sebe, Kristianova ruka skĺzla po chrbte trochu nižšie. Premýšľala, že mu ruku zdvihne, ale bola príliš opitá, nezáležalo jej na tom.

Per ju bez varovania vytrhol z poloopojenia. Schmatol za ruku a prudko ju vyvliekol na verandu. Bola z toho paľ, ani neprotestovala. Vonku ju prehlušil obvineniami. Strašne ju to našťvalo. Kričala, plula, syčala. Triasol ňou, ona ho udrela, škriabala a hrýzla. Skončilo sa to tým, že jej vylepil poriadne zaucho. Vrútila sa na toaletu.

Šokovaná stála pred zrkadlom, zízala na tvár, ktorá zmeľovala v tichom úšklabku. Ruku si položila na pootvorené ústa. Končeky prstov sa jej chveli nad hornou perou, už jej to opúchalo. Nikdy predtým ju neudrel.

Počula ostatných, ako sa zhovárajú pred dverami. Tlmené, no zároveň rozrušené hlasy. Počúvala, kým upokojili Pera, upokojili Kristiana, volali taxíky.

Emma s Ollem zostali nakoniec. Odišli až vtedy, keď Per zaspal a Helena bola na tom lepšie.

Napriek všetkému spali v jednej posteli.

Teraz leží vedľa nej a Helena nechápe, ako to mohlo zájsť tak ďaleko. Premýšľa o tom, ako bude prebiehať deň. Ako to vyriešia? Žiarlivú scénu, jednoducho bitku. Správali sa ako nezrelí galgani, nezvládli trochu vína a zábavu s niekoľkými priateľmi. Je to na figu. Hanba ju ťaží v žalúdku ako kameň.

Opatrne vstala z postele. Bála sa, že zobudí Pera. Vklázla na toaletu, vycikala sa a v zrkadle si skúmala žltú bledú tvár. Hľadala viditeľné dôkazy večernej bitky, nenašla nič. Opuch zmizol. Možno ma až tak silno neudrel, pomyslela si. Akoby to bola nejaká útecha. Šla do kuchyne a vypila pol plechovky kokakoly. Znova išla na toaletu, umyla si zuby.

Ako sa pohybovala po miestnosti, chladila ju podlaha na bosé nohy. Spencer ju nasledoval ako tieň. Obliekla sa a na nezadržateľnú radosť psa vyšla do haly a zaviazala si tenisky.

Keď otvorila dvere, vyrazil proti nej ranný vzduch, studený, oslobodzujúci.

Vybrala sa k moru. Spencer vedľa nej, chvost držal vysoko, behal po tráve vedľa štrkovej cesty, sem-tam sa vy-močil. V pravidelných intervaloch sa obrátil a hľadel na ňu. Lesklý čierny retriever bol dobrý strážny pes a Helenin stály spoločník. Zhlboka vtiahla do pľúc vzduch, ranný chlad jej vohnal do očí slzy.

V okamihu ako vykročila na piesčinu a vyšla na pláž, zahalila ju sivobiela hmla. Rozprestierala sa okolo nej ako koberec z cukrovej vaty. Pes rýchlo zmizol v jej tichu, hebkosti. Na obzor nedovidela. Mohla rozoznať iba málo, voda je ocelovo modrá a takmer úplne pokojná. Vládlo pozoruhodné ticho. Ďaleko nad morom zaškriekala osamelá čajka. Rozhodla sa, že prejde celú pláž na druhú stranu a naspäť, hoci výhľad nebol dobrý. Keď pôjdem stále popri vode, nič sa nemôže stať, pomyslela si.

Bolesť hlavy ustupovala, snažila sa sústrediť na nejasné myšlienky.

Jar bola pre ňu aj Pera stresujúca, chaotická.

Museli odísť, aby mali trochu času pre seba.

Včera večer to bolo fiasko, nevedela ako ďalej.

Napriek všetkému si myslela, že chce žiť s Perom. Miluje ju, tým si bola istá. Helena bude mať na budúci mesiac

tridsaťpäť a vedela, že Per čaká odpoveď, rozhodnutie. Už dlho chcel, aby vybrali dátum svadby, skončili s antikoncepcími tabletkami a mali dieťa. Keď v poslednom čase sexovali, často potom povedal, že by bol rád, keby otehotnela. Zakaždým jej prišlo zle.

Zároveň sa však nikdy necítila taká chránená, taká milovaná. Človek by možno nemal očakávať viac, možno je načas, aby sa rozhodla. V minulosti sa jej vo vzťahoch veľmi nedarilo. Nikdy nebola naozaj zaľúbená a nevedela, či je to teraz. Možno to ani nedokáže.

Premýšľanie prerušil brechot psa. Znelo to ako štekot poľujúceho psa. Akoby zachytil stopu králikov, jedného z malých králikov, čo sa hemžili na Gotlande.

„Spencer! Pod' sem!“ prikázala mu.

Poslušne priklusal s nosom pri zemi. Helena si čupla, potľapkala ho. Pozrela na more, no máločo dokázala rozoznať. Za jasných dní bolo odtiaľto vidieť detailné obrysy skál na ostrovoch Stora a Lilla Karlsö. Teraz si to ani nevedela predstaviť.

Helenu striaslo. Jar na Gotlande bývala chladná, no aby to trvalo až do júna, to bolo nezvyčajné. Vlhký studený vzduch prenikal vrstvu za vrstvou. Mala oblečené nielen tričko, ale aj mikinu a sveter, no nepomáhalo to. Vstala, pritiahla si sveter. Zvrtla sa a vydala sa naspäť tou istou cestou, ktorou prišla. Dúfam, že sa Per už zobudil, budeme sa môcť porozprávať, pomyslela si.

Po prechádzke sa cítila lepšie. Klíčil v nej pocit, že možno všetko ešte nie je stratené. Priateľom môže dnes zavoľať, čoskoro sa na všetko zabudne a oni budú môcť pokračovať ako predtým. Už tak nežiarlil. Vlastne ona sa bila, škriabala ho.

Keď sa vrátila na ich koniec pláže, hmla ešte zhustla. Biela, biela, biela. Nech sa obrátila kamkoľvek. Uvedomila si, že už dlho nevidela Spencera. Vnímal iba tenisky, na-

poly zaborené do piesku. Niekoľkokrát zavolala na psa. Čakala. Neprišiel. Zvláštne.

Ustúpila zopár krokov dozadu, snažila sa v tej hmle niečo zachytiť.

„Spencer! Pod' sem!“

Nič, nijaká reakcia. Prekliaty pes. To sa naň nepodobalo.

Niečo nie je v poriadku. Zastala, započúvala sa. Vnímala len šplechot vln. Po chrbte jej prebehol záchvev mrzutosti.

Zrazu ticho prerušilo krátke zaštekание a potom kňučanie. Kňučanie stíchlo. To bol Spencer.

Čo sa stalo?

Stála pokojne, snažila sa potláčať paniku, ktorá sa jej dvíhala v hrudi. Obklopila ju hmla. Akoby sa nachádzala v tichom vákuu. Zakričala rovno do hustej hmly.

„Spencer, k nohe!“

Nato vytušila za sebou pohyb a uvedomila si, že niekto je celkom blízko. Otočila sa.

„Je tu niekto?“ zašepkala.